

Pesti utca

Este van és hideg van. A hó gonoszul olvad az aszfalton, csalóka módon jelezve, hogy nem is fagy, pedig a csontig, velőig ható nedvesség védhetetlenül megdermeszti még a lelket is az emberben.

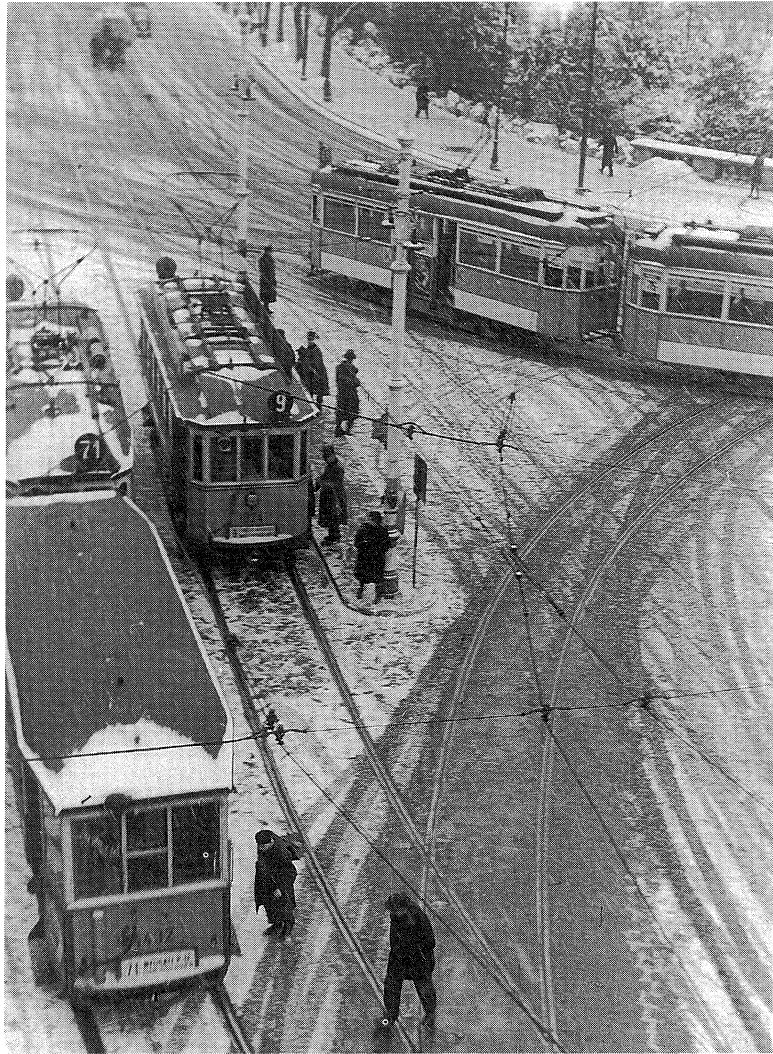
A társaskocsi megállójánál négy házaspár várakozik, meg egy magányos férfi. A kocsi késik. Minden perc legalább ötnek rémlik, s a türelmetlen várakozás végsőkéig feszíti az idegeket. A kocsi nem jön. Egyik bizonyára „bedöglött” valahol, s most a szokottnál is hosszabb ideig kell várni a másikra.

Mit lehet ilyenkor csinálni?

Veszekedni.

Rövid négy perc alatt mind a négy házaspár halálos gyűlölettel tekint a párjára. Fojtott, dühös szavak repkednek a párás levegőben. Ha tekintetekkel ölni lehetne, már alighanem több halott is heverne az utcasárban. Itt-ott szitkok is hallatszanak. Mindenki fel s alá jár, néhány lépést a megállótól, mint vadállat a ketrecében. De az egymáshoz tartozók nem egy irányba, hanem valamennyien ellenkező irányba robognak, s csak amikor félúton összetalálkoznak, akkor váltanak egy-egy gyilkos rokonit tekintetet. Még néhány perc és hajbakapnak, leteperik és össze-visszaverik egymást. Szerencsére a kocsi feltűnik a szemhatáron. A magányos férfi közben a járdaszélen álldogált egy helyben, és füttyörészett. Füttyörészett, és fölényesen mosolygott a többieknek. Neki nem volt kivel veszekednie, ő nem tudta másképp „levezetni” dühét. Most azonban, hogy már valamennyien fenn vannak a kocsiban és megnyugodtak, egyszerre belőle is kijön az elfojtott méreg, és indulatos szavakkal támad a kalauzra. Ő se bírta ki szó nélkül, a kalauzon tölti ki a haragját. A többiek, akik közben már lecsillapodtak, csodálkozó fölénytel tekintenek a lármázó úrra.

Hiába – gondolják –, mégiscsak jobb egymás közt elintézni a kikíváncozó indulatokat.

Villamosok a havas utcán
1942
MNM Történeti Fényképtár
Vadas Ernő felvétele

*„A hó gonoszul olvad az aszfalton. (...) A társaskocsi
megállójánál négy házaspár várakozik...”*

Két délceg csendőr lépeget a pesti utcán, feltűzött szuronnal, kakastollasan, mint régi emlék a betyárvilágból vagy valami népszínműből.

Mögöttük egy fiatalember ballag sötét tekintettel. Közvetlen a hátuk mögött megy, ugyanabban az ütemben lépegetve, mint ők. Egy pillanatra se marad el tőlük. Ha azok lassítják a léptüket, ő is lassít, ha azok megállnak, ő is megáll. Annak, aki látja, az első pillanatban az a valószerűtlen gondolata támad, hogy ez a fiatalember most bekíséri ezt a két csendőrt a börtönbe.

Ösztönösen a csendőrök kezére pillantunk, hogy nincsenek-e megbilincselve.

Milyen regényes is az ember képzelete.

•

Mit láttunk utóbb a pesti utcán?

Láttunk egy bundás, fehér kesztyűs dámát, akit csaknem elütött egy gépkocsi, mert az útjába került törött lópatkót a világért sem akarta otthagyni a sáros úttesten. Fehér kesztyűje egyadta sár lett, amikor végre nagy nehezen felemelte.

Láttunk egy platinaszőkére festett hajú koldusasszonyt.

Láttunk aztán egy zálogház előtt elhagyott gyerekkocsiban síró gyermeket, akinek a kiesett cucliját egy a sírásra figyelmessé lett rendőr dugta a szájába ...

1935. január 12., szombat, 8. old.